

Pojedini brojevi:	Mjesečna pretplata:
U Beogradu i u krajevima zapadno od ... 10 helera	U Beogradu i u krajevima zapadno od ... 2-80
U Beogradu na desnom od ... 12 helera	U Beogradu na desnom od ... 3-00
U inostranstvu ... 12 helera	U inostranstvu ... 4-00

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplate Topičin vanao broj 21. Telefon broj 28.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon broj 245.

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera

Kb. Beč, 8. marta.

Nema ničeg naročnog da se javl. Načelnik glavnog stožera

Skandinavski osjetljivost

Prije no što će svojim vojnim snagama posjesti aalandska ostrva Nijemci su dali jasne i određene izjave, koje unaprijed isključuju svaku sumnju o njenim pravnim namjerama. Berlinski su poluzvanični glasovi izričito naglašavali, da to iskrcavanje njemačkih trupa nema druge svrhe, nego li, da se stvori vojna uporna tačka pred botnijskim zalivom. Time je njemačka vlada, još prije no što će pristupiti djelu, odbila od sebe svaku sumnju o kakvim bilo aneksionističkim namjerama i mislila je, da je time u dovoljnoj mjeri obezbijedjena od zlonamjernih podmetanja od strane svojih protivnika. No tek što su njemački vojnici stupili nogom na aalandsko tlo, protivnici četvornog saveza iskoristili su ovaj događaj kao tobožnji novi dokaz o tome, sa kolikom bezobzirnošću središnje vlasti rade na postizavanju svojih ciljeva.

Pod uticajem tamošnjih pristalica sporazuma švedska je štampa u toj stvari napravila „od komarca margarca“, a stockholmska je vlada uložila formalni protest protiv ovog njemačkog postupka. Nije prošlo mnogo vremena, pa su mjerodavni u Stockholmu uvidjeli svoju zabludu i uložili su sve, da izdašnjim komentarima u štampi poprave svoj prenapregli korak. Oni su dali taj protest predstaviti kao prenapregli i nediplomatski postupak vladin, koji nema nikakvog međunarodnog opravdanja. Razumije se, da su u toku tih pokušaja umirivanja mnogi listovi otišli u drugu krajnost, pa su zlu rado govorili, kako ovoj situaciji nije kriva Njemačka, već pasivna politika same švedske vlade. Razlog, što umirenje ipak nije obuhvatilo sve duhove, u glavnom valja tražiti u zadržanom držanju, što ga uporno pokazuju sporazumni robovi u Christianiji. Zbilja iz Norveške čine sve što mogu, da bi stvorili zlu krv između Njemačke i Švedske, a u tu svrhu vrlo je zgodno poslužilo tvrdjenje, kako je stvaranje njemačke vojne uporne tačke na aalandskim ostrvima, upravljeno protiv Švedske.

U stvari pak o tako nečemu ne može biti ni govora. Bez obzira na to, šta je Njemačka sa najvećom jasnoćom objasnila svoje namjere i što nema razloga, da se ne vjeruje riječi, koja do sada još nikada nije prekršena, — kao što je dobro opazio „Aftonbladet“, — krivica, što je dotle moralo doći, do same je švedske vlade. Kada su u Finskoj započele orgije krvi i nasilja crvenih gardi i kada su u najvećem mjeri bili zagroženi životi i imanja tamošnjih švedskih podanika, sav je kulturni svijet bio upro očli na srodnu po krvi susjednu kraljevinu, koja je bila u stanju, da najbrže i najradikalnije sta-

Kajanje u Rumunjskoj. Ogorčenje Rumunja protiv upropastitelja zemlje Pokret za mir u Engleskoj.

ne na put tome zlu. No umjesto da tako reći reflektivno djeluje, zapomagane i zastrašeno jadikovanje švedskog stanovništva u Finskoj izazvalo je u Stockholmu samo beskrajna savjetovanja, u toku kojih su nadvladali plašljivci i pristalice sporazuma. Od jednom su bili zaboravljeni zahtjevi čovječnosti, koji su iziskivali neodložnu intervenciju; u strahu, koji bi stockholmskim državnimcima stezao grla, kada bi im samo pomenuli ime „Engleska“ isčezle su sve pritajene težnje, koje bi išle u prilog kulture. Dotle su događaji u Finskoj i dalje išli svojim tokom, a jedino djelo, na koje se Švedska odlučila, bilo je zabrana provoza oružja za njihove zlostavljane suplemenike. Je li onda čudo, što je s obzirom na toliku švedsku ravnodušnost, koja već graniči na nedostojnu političku nemoć jedne germanske države, namučena Finska potražila pomoć od onih, koji su od strane svojih protivnika do duše optuživani kao varvari, ali koji su još vazda nalazili hrabrosti, da se založe za zagrožena opšte čovječanska dobra i u slučaju, kada od toga nisu imali koristi. Njemačka je finskoj republici u času najveće nevolje obećala svoju pomoć i to je obećanje i potvrđeno djelom. Posjedanje aalandskih ostrva i iskrcavanje na finskom zemljištu jednog inženjerskog bataljuna, sastavljeno u Njemačkoj iz zarobljenika finske narodnosti i bogato opremljenog rezervama u oružju i drugom ratnom materijalu ne predstavlja ništa drugo do li nov korak na putu, koji vodi naplemeničijem ratnom cilju četvornog saveza — pobjedi prava i čovječnosti.

Ali to je baš ono, što londonski vlastnici ne mogu oprostiti središnjim vlastima. Ne mogu im oprostiti, što moraju mirne duše gledati, kako njihov protivnik, što ih oni toliko grde, djelom ostvaruju ono, što je kod sporazuma zastupljeno samo kao šuplja obećanja i mlačenje prazne slame; to njih draži i jedi. A iz takve zagadjene podloge izbija njihov bijedna mržnja i tinja jadni plamen njihovog ratnog oduševljenja.

Rusija kao velika sila

Članak „Rusija i Srbija“ koji je izišao u broju od utornika izneo je jednu poznatu istinu, pred kojom se u Srbiji posljednje decenije, zatvarale oči, na ime da Rusija nije bila niti je htela biti iskren prijatelj Srbije. Ta srpska sentimentalnost, to poverenje u Rusiju i polaganje nade u nju donelo je Srbiji vrlo teških neprilika i razočarenja. Prvi srpski ustanak se poglavito stoga svršio propašću Srbije, što su vodje ustanaka imali i suviše veliko poverenje u Rusiju, te nisu na vreme napravili pove-

ljani mir s Turčinima. Takva je razočarenja Srbija imala i docnije, naročito u drugom srpsko-turkom ratu, a da se ostave na stranu bezbroj drugih manjih razočarenja. Pa ipak to nije moglo izčešći mnoge srpske političare i čitave partije u Srbiji, i oni su uvek nalazili razloge da opravdaju Rusiju, i da stave u izgled koristi od prijateljstva s Rusijom. Naravno, da ta privrženost Rusiji nije poticala samo iz sentimentalnosti i naivnosti srpskih političara, već je bilo akcije i s ruske strane. Rusija se uvek svima silama upinjala da održi i da što više ojača svoj uticaj u Srbiji, i nije birala sredstva da siomilje i ukloni s puta svakog i sve ono što se protivilo tom njenom uticaju. Ona je oborila tvorca obnovljene Srbije Miloša Obrenovića, što nije lito igrati kako mu ona svira, ona je pripomogla zbacivanju kneza Aleksandra Karađorđevića, što nije lito biti pod njenim uticajem, ona je pravila smetnje knezu Mihailu Obrenoviću, ona je vodila borbu na život i smrt preko radikala protiv prvoga srpskog kralja Milana, ona je smislila konce poslednjem Obrenoviću, kralju Aleksandru.

O svemu je ovom u Srbiji govoreno i pisano od strane pametnih ljudi i uvidljivih političara, ali nikad nije dovoljno napominjati ove činjenice, naročito sad, kada je Srbija najstrašnije na sebi iskusila posledice svoga preteranog poverenja prema Rusiji.

Ali sem ove istine, da Rusija nije nikada bila iskreni prijatelj Srbije, nije nikad dovoljno naglašavana druga istina, a to je da Rusija nije bila tako moćna, kako se to spolja pričinjavalo, i da prema tome, i da je bila iskreno raspoložena prema Srbiji i srpskom narodu, ne bi mogla sve učiniti ono što se od nje očekivalo, prosto iz toga razloga, što nije bila u stanju.

Izgleda čudnovato, da jedna od prvih svetskih sila, sa takvim ogromnim prostranstvom i tolikim stanovništvom, ne bude u stanju da u politici izvede uspešno ono što naumi. Na prvi pogled to izgleda paradoksalno, ali kad se stvar izbliže promotri to nije nikakvo čudo.

Jeste Rusija po prostoru i broju stanovnika ogromna, i jedna od prvih sila, ali po svojoj kulturi, po svojoj starini, po svome ekonomskom stanju ona je toliko zaostala iza starih i konsolidovanih evropskih država, da njena veličina i brojnost ne predstavljaju onaj značaj, kakav bi predstavljali, da je Rusija stara, kulturna i konsolidovana država. Nema ni četiri stotine godina kako se Rusija oslobodila mongolskog jarma, a nema ni dvesta godina, kako ju je Petar Veliki htelo nasilno uvesti u zajednicu sa kulturnim krugom ostalih

evropskih država. To je vreme i suviše kratko, da jedna takva dotle poluazijska država dostigne isti stupanj kulture, koju imaju zapadni narodi, Nemci, Francuzi, Englezi. U pogledu ekonomskom Rusija je od prirode bogata zemlja, ali i njena industrija, i njena poljoprivreda i ceo njen ekonomski život toliko je zaostao iza zapadnih zemalja, da je ona u tom pogledu malo nešto bolje stajala od jučerašnjih balkanskih država. U Rusiji je bilo početaka i rada za razvijanje, ali da je ruski narod bio još energičniji i sposobniji, nego što je, ti početci ne bi mogli uraditi tako brzim plodom, jer za dvesta godina ne moguće je dostići one narode, koji su više od hiljada godina izmakli unapred.

Da je i kod nas zdrav razum instinktivno prevladavao u oceni prilika, dokaz je taj što mi našu omladinu nismo slali u Rusiju na školovanje, već na izvore kulture, u zapadne zemlje. Sem bogoslova voma je mali broj, i to sticajem prilika, (obično kakva študentska dobrotvornog društva) išao u Rusiju da uči prava, medicinu, filozofiju i tehniku — ni dva od sto prema onima koji su išli na iste nauke u zapadnu Evropu.

Pored zaostalosti u kulturi Rusija je i suviše brzo rasla i to na račun vrlo slabih svojih suseda — Turske, Poljske, Persije, Švedske, i u toku od 150 godina prisajedinila sebi Poljsku, Finsku, Krim i oblasti južne Rusije, Kavkaz, Turkestan i t. d. Te zemlje ona nije mogla spasiti, u toliko pre, što su te zemlje ležale ekscentrično, na periferiji. Rusija se dakle osilila i ojačala na račun slabih suseda, poglavito u ratovima s Turskom, i to kad se Turska nalazila u dobu najveće dekadencije. Pa i ratove s Turskom Rusija je vodila vrlo trajavo, ma da je na kraju krajeva ispadala kao pobedilac. Jedina velika borba sa jednom silnom državom, bila je borba protiv Napoleona I, ali je Napoleon u Rusiji propao ne usled jačine Rusije i sposobnosti njenih vojskovođa, već usled jedne svoje pogrešne pretpostavke.

Kad se sve ovo zna, onda se od Rusije nije moglo očekivati ono, što je ona samo spolja predstavljala. To su uvidjali mnogi pametni Rusi, i oni su se brižljivo sturali da ne uvlače Rusiju u velike evropske konflikte. Jedan od tih pametnih Rusina bio je i general Kurapatkin, dugogodišnji ministar vojni i glavnomandujući u ratu protiv Japana. On je u svome delu, koje je izdao posle japanskog rata, izneo i sve one projekte i memoare, koje je podnošio caru Nikolju II i iz njih se vidi, kako je on lepo, znalčaki i rodoljubivo izneo pravo stanje stvari. On je bio svesan ruskog stupnja kulture, njene ekonom-

ske nerazvijenosti, nedostataka u materijalnim sredstvima, a u isto doba svesan snage i vrednosti svojih jakih i kulturnih suseda, i caru stalno predložavao, da Rusija mora izbegavati još za dug i dug niz godina rat sa ma kojom evropskom silom...

I zaista rat sa tako jakim, konsolidovanim i vojnički silno organizovanim centralnim silama iz temelja je poljuljao veliku rusku carevinu. Proboj ruskog fronta između Tarnova i Gorlice zadao je smrtni udar ovome kolosu na zemljanim nogama, i sve što što sad dešava u Rusiji posledica je toga vojničkog poraza.

Vojnički poraz Rusije omogućio je revoluciji da dignu glavu, i stvorio raspoloženje u svim zemljama, koje još nisu mogle biti tako tesno spojene za Rusiju da se u njima pojave separatističke težnje. Ne samo Poljska, već Ukrajina, Finska, Kavkas i ostale vlasti velike prostrane države teže da postanu zasebni državni organizmi. Takav slučaj je nemoguć kod starih i konsolidovanih država. Uzmimo za primer samo Francusku. Između severa i juga Francuske velika je protivnost ne samo po temperamentu, već može se reći i po rasi. Južna Francuska ima pretežno više latinske krvi, južni Francuzi govore provansalski, koji je zaseban jezik (čak sa svojom literaturom), pa su ipak vekovi, zajedničke tradicije i prošlost stvorili takvo jedinstvo, da se nezna koji je bolji Francuz da li Provansalac, Parizanin ili Bretonac. U Rusiji je sasvim drukčije, jer počevši od Finaca, Poljaka, Gruzina, Djurdžijanaca, Tatara do Rusina najbližih Ukrajinaca, svaki je od ovih naroda radosno dočekao katastrofu Rusije, da bi mogao dići glavu i živeti samostalnim životom...

Mi smo Srbi u svojoj odanosti prema Rusiji dvostruko grešili: prvo, što smo suviše verovali u iskrenost Rusije prema srpskom narodu i njegovim političkim ciljevima, a drugo, što smo i suviše procenjivali moć Rusije, i celu svoju nadu polagali u nepobedivost Rusije. Te su pogreške naše poticale iz naše sentimentalnosti i iz našeg neznanja. Oni koji su rukovali srpskom politikom i u čijim je rukama bila sudbina Srbije učinili su takve pogreške, koje im se nikada ne mogu oprostiti. Bilo da su rusofilsku politiku zasnovali na sentimentalnosti, bilo na neznanju fakata, njihov je rad za najveću osudu i srpski narod ne može im nikada oprostiti takvo vodjenje politike.

Problem mira

Odjek Lansdowneovih predloga u Engleskoj.

Kb. Rotterdam, 8. marta.

„Nieuwe Courant“ javlja iz Londona: Juče je održana skupština za potpomaganje Lansdowneovih predloga. Izdavač nedeljnog časopisa „Economist“, Hirst, predsedavao je sa lordom Astonom, Jowettom, Rylansom i Noelom Buxtonom. Hirst je rekao, da mišljenje Lansdownea dijeli u sjedinjenoj kraljevini većina onih, što misle. Politika odlučne pobjede je težak udar za mnoge poštene ljude, koji su mišljenja, da

činom, koji je u tim trenutcima za zaljubljen dovoljan da ne privuče pažnju ostaloga sveta.

Njegovi maniri stvarali su mu filozofomiju većeg ljubavnog avanturiste. Sama suština događaja u istoriji života načinila ga je takvim. I on je navno voleo. Prva iskrena ljubav bila mu je ona. U očekivanju ostvarenja ideala namah se našao na stazi razočarenja, a od nje se uputio putanjom ljubavne izveštachenosti. Udajom njenom za drugoga bio je poražen, ali se posle stišavao, tražeći utehu u ljubavnim avanturama, bez cilja i odredenosti.

Setajući s kraja na kraj šetalista, upotreblili su priliku da u izvjesnom momentu skrenu na jednu od sporednih i osamljenih staza. Izabrali su jednu klupe i seli. Razgovor je počeo i tekao u svoj svojoj nežnosti, čije se granice ne dadu opisati. To se samo oseća, a osećaju je oni, koji tu nežnost uzajamno izlivaaju.

Dugo su ostali sedeći tu. Tek kad na tornju obližnje crkve izbi pet časova, ona se prenu i naglo diže.

— Moram ići, vreme je. Ne smem ostati duže, jer je muž celo po podne kod kuće i očekuje moj povratak.

I on se digao, izveo je na glavnu stazu i po njoj je ispratio do šetalisnog izlaza. Pri oproštaju podsetio ju je:

— Dakle, neću biti prevaren u očekivanju? Idućeg četvrtka po podne čekaću vas kod kuće.

Ona je, međutim, naglo upravila pogled na sve strane i, ako kradljiv-

PODLISTAK

Melentije Stanišić:

Na prekretnu

Mlada gospodja Smilja je omalena ženica, nemirnih pokreta, otvoreno plave kose, čije su se kovčegice opustile nad čelo. Plavilo kose stajalo je u velikoj protivnosti sa crnilom očiju i obrva, a sve skupa spajalo se u ton dražesnosti. Stajala je pred ogledalom, uređujući toaletu za izlazak u šetnju.

— Zašto ne podješ i ti? Vreme je divno, provodnja će biti jedinstvena. Treba da iskoristiš bar nedeljne i praznične dane za šetnju. Sad se ne možeš izvinuti izgovorom da si sprečen poslovima radnih dana.

Iz njenih reči, kojima se obračala mužu, svaki bolji posmatrač izveo bi ovaj zaključak: gospodja je preporučivala mužu izlazak u vidu prekora, ali se ipak zato nije u tolikoj mjeri žestila da bi svoje zadovoljstvo uskratila.

Na sve te primedbe gospodin Milosav ostao je ravnodušan. Dok je njen bujni temperament težio životu za provodjenjem, on je svoj staložio. Na to je delovao njegov zavidan položaj u društvenom životu. Trebalo je činjenicu stvorenog dobrog glasa održati. U tim momentima čoveka na to ne tera ni sujeta niti nužda za obezbeđenjem egzistencije. Ne. Tu diktuje neki tajanstveni glas dužnosti, koji kao da se stvorio iz te dobre sredine kojoj

se živi. On neprestano opominje na dužnosti, obuzdava želju za raznim zadovoljstvima, a stvara i jača volju za korisne radove.

— Držim da ćeš se ipak i bez mene dobro provesti. Tebe bih verovatno zanimalo, ali bi zato dosta izgubio od poslova kojima sam pretrpan.

Bacivši letimičan pogled na zidni časovnik, dodade:

— Sad je dva po podne. Do šest imaš dosta vremena za šetnju, a dotle ću i ja svršiti započeti posao. Po obeđu možemo ići u pozorište, večeras se daje jedinstven pozorišni komad.

Za vreme razgovora gospodja je neprestano bila licem okrenuta ogledalu, a gospodin ne skidaše pogleda sa predmeta, koji je radio za pisacim stolom. Kad je sve stvari bila dovela u sklad, navuče rukavice, izvadi kišobran iz ormara i spremi se za odlazak.

U tom udje dadilja, noseći u naručju detence.

— Zar se već probudilo?! Nema ni pun čas kako je uspavano.

Govoreći ovo približi se dadilji. Posmatraše neko vreme dete pažljivo. Zatim kažiprstom desne ruke dotče mu se nosića.

— Zašto ne spavaš, ti mali neposlušniče?

Nadraženo dodirom ruke i izazvano glasom, dete upravi pogled svoje nevinih očica u pravcu matere. Upoznavši njen lik, pretvori crte lica u blažen osmehak.

Kao da je htelo reći: — Uzmi me.

ponesi me, jer i ja želim da u tvome naručju provedem koji slatki trenutak života u bujnoj prirodi.

Od svega ovoga tepalo je samo: — Mama!

Materinsku ljubav gospodja izrazi nad detetom pritisnuvši mu dug poljubac na zažareni obraščić. Onda se obrati dadilji:

— Do moga povratka dobro pazi na dete. Oko četiri časa ga nahrani.

Najzad se okrete mužu da uzme pozdrav. On ustade, otvorii vrata, pa je hodnikom isprati do stepenica, a potom se vrati u sobu da se nanovo preda radu koji je za trenutak prekinuo.

Izašavši iz kuće, gospodja Smilja je bila u nedoumici da li da žuri ili ne. Zaboravila je pred polazak da se orijentiše koliko je časova bilo.

— Da li je već došao na označeno mesto sastanka? pitala je sebe samu. Možda je još rano, a može biti da sam i zakašnila?

Na rasprsnici najglavnijih ulica baci pogled na veliki električni časovnik, koji je pokazivao tri po podne.

— Još pola časa, produžila je da misli.

Mahninno se okrenula. Bojala se da je neko ne prati. Odstranivši bojazan, usporila je hod. Nisu je zanimali bazari uličnih trgovina niti šarenilo sveta koji je promicao. Neke sladosrasna i nepojemna drhtavica, prožimala ju je celim telom, produreći do same srži kostiju.

— Da, još samo pola časa! Pa, onda... U željeni sastanak, strasno ispovedanje najnežnijih osećaja... ostvarenje idealnih trenutaka. Veličanstveni su oni! Koliko zebnje i straha, žudnje i neizvesnost za njima?!

Za vreme od pola časa gospodja Smilja opomenula se svoje idealne ljubavi, koju, eto, posle tri godine opet obnavlja. Tada nije ni mislila da će biti supruga današnjeg muža. Sticaj okolnosti izmenio je, ne njenom željom, namernu u bračnoj vezi. Ugledan položaj današnjeg muža imponovao je njenim roditeljima. Oni su predviđali za nju sjajnu budućnost. Želji roditelja morala se pokoriti i prineti na žrtvu sve svoje idealne ljubavi. Doduše, današnji suprug nije osvajački lepa ali ni ružna pojava. Jedino temperament nežnosti njegove ne kreće se u granicama, koje bi je mogle pridobiti. A on?

Prisećajući se trenutaka prve iskre ljubavi, toliko se bila u mislima zanela, da je potpuno zaboravila provedeno vreme sadašnjeg braka. U tome momentu ona se osećala u dobu devojaštva.

Pardon! izvini se jedan mimoprolaznik, koji se nespreno očesao o nju.

Time je trenutno bila otrgnuta od slatkih razmišljanja, da im se potom još više preda.

Mada je usporenim hodom išla, ipak je najzad stigla do željene mete. On je već bio tu. Pozdravili su se na-

Engleska u ovom ratu sudjeluje zato, da bi došla do pravičnog mira. On se ne odriče nade, da će Lansdowne uskoro sa jedne velike javne govorničke tribine govoriti. (Odobranje). Jowett je iznio predlog, da se Lansdowne za njegovo drugo pismo izjavi zahvalnost. Poslanik Lee Smith izjavljuje, da je za mir glavna smetnja, što saveznicima nije uspelo, da dodju do jedinstvenog vodstva. Krajnji zahtjevi ne mogu se provesti, a ipak se dalje bori. Postupanje Japana donijeće za saveznike nove zamršaje. Zaključeno je, da se takve skupštine održe u cijeloj zemlji, te je izrečena nada, da će sam Lansdowne preuzeti za njih upravu.

Dogadjaji u Rusiji

Boljševiki sele iz Petrograda u Moskvu.

Kb. Petrograd, 8. marta.

Petrogradski brzojavni ured javlja: Ispražnjavanje Petrograda se neprekidno produkuje. Preseljenje sovjeta narodnih komesara u Moskvu izgleda da je konačno riješeno. U tom slučaju će biti izvršni odbor sovjeta u Petrogradu najviši vladin organ u prijestonici. Mnogobrojni hoteli i privatni domovi u Moskvi zauzeti su, da bi se u njima mogla smestiti državna nadležstva.

Obustavljanje neprijateljstva.

Kb. Petrograd, 8. marta.

Petrogradska brzojavna agencija javlja: Potpisivanje ugovora o miru obustavljeno su vojničke operacije, izuzevši ljetovanje letilica, koje se u ostalom ograničava na izvidničku službu. Izvještac „Našeg Vjeka“ brzojavlja, da su se Nijemci poslije evakuacije Narve ukopali 12 vrsta zapadno od varoši.

Rusija i Finska

Kb. Stockholm, 8. marta.

„Politiken“ izvještava, da je ugovorom medju revolucionarnim vladama u Petrogradu i Helsingforsu Rusija odstupila Finskoj sjeverne oblasti, tako da po konja dopire do Ledenoj mora. Finska je odstupila Rusiji mali dio zemljišta sa baterijama blizu ulaska za Petrograd.

Njemačka oružana intervencija u Finskoj

Kb. Stockholm, 8. marta.

„Sozialdemokraten“ doznaje iz Helsingforsa, da je u ponedjeljak bilo savjetovanje izmedju finskih revolucionarnog odbora, — medju ostalima Manner i Sirole — i švedskih, kao i danskih socijalnih demokrata o predlogu za posredovanje. Pri otvaranju sjednice došlo je Manner brzojav sa izvještajem, da se Nijemci približuju Aalandu. Vijest je izazvala veliku uzrujanost.

Dogadjaji u Engleskoj

Napadaji štampe na vladu.

Kb. Rotterdam, 8. marta.

„Nieuwe Courant“ javlja iz Londona: Carson i mnogi drugi govornici oštro su napali u donjoj kući na prvog lorda admiraliteta, Geddesa, i na vladu, što je Jellicoe otpustio. Oni su ovu mjernu označili kao posljednju Northcliffovih spletača, i zahtijevali vraćanje Jellicoea na dužnost.

vac da ga ne nhlvate na delu, šapatom odgovorila:

— Doći ću!

Što je brže mogla požurila se kući, tako da je tamo bila pre šest časova. Muža je zatekla u punom jeku rada. Bojala se da nije što doznalo o njenom popodnevnom ljubavnom sastanku. Laknuo joj je, kada je iz izraza njegove obične mirnoće konstatovala da ništa nije poremećeno u dosadašnjem radu njihovih bračnih ophodjenja. Sta više, on je bio nešto veseliji, jer je bio zadovoljan uspehom današnjeg popodnevnog rada.

Po obeđu supruga je otišao do pozorišne blagajne i izvadio ulaznice. Ona je za to vreme uređivala toaletu, pošto se prethodno postarala da uspa-va dete.

Slučajnost je htela da je toga večera samo za nekoliko sedišta bila odvojena od ljubavnika. Pogledima su se značajno sporazumevali. Muž nije primetio ništa.

Pri povratku iz pozorišta dočekala ih je dadija na ulazu u kuću. Saopštavajući im, da kod deteta nije sve u najboljem redu, preporučivala je da se odmah pozove lekar. Po njihovom odlasku dete se probudilo, počelo da plače i postepeno postajalo sve uznemirenije. Sad čuti ali je u velikoj vatri.

Brizni otac nije ni ulazio u kuću, već je odmah otišao do najbližeg lekara, digao ga iz postelje i doveo ga bolesnom detetu. On je konstatovao jako zapaljenje i predviđao krizu sutra u podne.

Celu noć probdenisali su. Dok je gospođin Milosav pred svanuće malo grbegao, da bi se u nekoliko potre-

Oni su utvrdili, da članovi ratnog kabineta nijesu o toj mjeri imali ni pojma. Geddes je izjavio, da je o pitanju raspravljao sa Lloydom Georgeom. Jellicoe će biti opet upotrijebljen, čim se za to ukaže prilika. Engleska štampa komentariše veoma uzrujana taj slučaj. „Daily News“ piše: Ovaj sistem, što sada vlada, nije nikakva vlada, nego samo diktatura za štampu. „Manchester Guardian“ javlja, da se u koridorima govorilo o krizi vlade, ali da opet nije bilo nikoga, ko bi bio spreman, da zauzme mjesto vlade.

Kb. London, 8. marta.

Bonar Law je izjavio u donjoj kući, da će Lloyd George u ponedjeljak dati izjavu o odnosima vlade prema štampi.

Umro John Redmond.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Rotterdam, 8. marta.

U utorak u noć umro je John Redmond, vodja irske narodne stranke. Redmond je bio dobar Irac, ali je bio za autonomiju Irske u okviru Engleske. U toku rata izgubio je mnogo simpatija kod svojih sunarodnika, medju kojima je sve više prevladavala ideja potpunog otcjepljenja, koje zastupaju „Sinn-Feinci“. S toga Redmondova smrt predstavlja težak udar za Englesku.

Podmornički rat

NOVA POTAPLJANJA.

Kb. Berlin, 8. marta.

Wolffov ured javlja: U zapornom pojasu je ponovo potopljeno 18.000 bruto tona. Medju potopljenim brodovima dva parna broda, teško natovarena, pogodjena su u kanalu u osiguraranom sprovodu.

Načelnik admiralskog stožera mornarice.

Najnovije brz. vijesti

Ministarska kriza u Španiji.

Kb. Madrid, 8. marta.

Havas javlja: Ministar mornarice je odstupio zbog nezadovoljstva s vojnim reformama, koje su primljene u jučerašnjoj ministarskoj sjednici.

Kb. Madrid, 8. marta.

Havas javlja: Ministarski savjet se razišao, ali nije izblila ministarska kriza. U zvaničnoj noti se veli, da su vojne reforme proučene i jednoglasno primljene. Njihovo provodjenje narediće se kraljevim dekretom. Reforme ne će stupiti na snagu prije 1. juna o. god. — Iste su mjere primljene i za mornaricu.

Ljetnje vrijeme u Njemačkoj.

Kb. Berlin, 8. marta.

Ljetnje vrijeme počinje u Njemačkoj u ovoj godini 15. aprila u 2 sata u jutru, a završuje se 15. septembra u 3 sata u jutru.

Sa Balkana

RUMUNJSKA.

Protiv kralja Ferdinanda.

Bivši poslanik u Berlinu, dr. Beldiman, piše u bukureškom listu „Lumina“:

prio za sutrašnje poslove, gospođa Smilja nije sklopila oči cele noći.

— Da nije to kazna za prestup što ga htedoh učiniti, pitala se ona u sebi. To pitanje nije je nikako ostavljalo.

Ujutru je ispratila muža sa izvrenom strepnjom, jer je detetu bivalo sve teže.

— Ako bi pre moga povratka došlo do krajnje granice krize — odmah me pozovite, dodao je on oprštajući se.

Ove reči zadirale su joj se u srce kao oštrica noža.

Pred podne naišli su najteži momenti. Lekar, koji je predviđenog časa bio tu i posmatrao borbu života i smrti, brojao je svaki sekund. Najzad prekide tišinu:

— Moj je posao svršen. Kriza je prešla.

— Hvala g. doktore, zajecala je ona. Ovaj izvještaj silno je na nju dejstvovao, da se zamalo nije srušila na pod.

— Naš će Miljko ostati živ, tako je doktor kazao!

Tim rečima presrela je muža kada se vraćao kući sa posla. Poletila mu je u zagrljaj, sa toliko nežnosti, da se on našao u čudu.

— Oh, ja te volim, mnogo volim! strasno ga je oslovljavala.

Iznenadna bolest detinja proizvela je nagli preokret u njenom dušu i momentu prekretna. Ljubav prema detetu odvratila ju je od prestupa.

Sutradan izvestila je nesudjenog ljubavnika da joj se ne nada.

Poslije nesretne uloge, koju su u rumunjskoj tragediji igrali kralj Ferdinand tako i kraljica Marija, da li je još moguće da oni ili njihovi nasljednici vladaju i dalje u ovoj zemlji, s neophodno za to potrebnim moralnim autoritetom, s političkim ugledom i svojstvima, da bi se naša otadžbina ponovo posavila na novu i zdravu osnovu?

Na to je državnik Petar Carp ovako odgovorio: „To nije nikako moguće, jer se kralj Ferdinand ponizio da bude orudje svoga ministra predsjednika i dozvolio da se lakomisleno u štiti djelo kraja Karola, djelo, koje su podigli državci, koji su ostvarili uniju rumunjskih kneževina“.

Da bi pred prevarenim i žrtvovanim narodom opravdali rad kralja Ferdinanda, oni, koji su ga guruli u ponor, isiču, da je kralj Ferdinand radi izvršenja svoje dužnosti kao Rumunji, morao ugušiti glas svog hohenzollernskog srca. U ime naše političke tradicije aše zemlje mi moramo protestovati protiv takvog izopačavanja istine. Da je on kao Hohenzollernovac slijedio tradiciji svoga doma, on ne bi pošao pogriješnim putem i ne bi uzeo pravac koji je protivan uslovima života i budućnosti kraljevine. Izmedju dužnosti kao Rumunja i dužnosti kao Hohenzollernovca nije postojao nikakav sukob savjesti, na protiv, njegova osobina kao Hohenzollernovca bila je sigurnost za izvršenje svoje dužnosti kao kralj Rumunjske.

Taj se kralj u samoj stvari odrekao svoga prijestola onog dana, kad je pogazio svoju zakletvu. Kralj Ferdinand i njegov dom nemaju više mjesta ni u Rumunjskoj ni u Njemačkoj.

Grad i okolica

Dnevni kalendar

Danas je subota 9. marta, po starom 24. februara — Rimokatolici: Franciska Rim. ud.; pravoslavni: 1. i 2. obr. gl. jov. Krst. Casnička i činovnička kasina otvorena je počam od 15 februara do 11 sati u noći.

C. i k. vojnički dom: Citonica, soba za pisanje i granje, kantina. Otvoreno od 7 sati izjutra do 9 sati uveče. Slobodan pristup svakome vojniku.

Kinematograf: Vojni kino u Kralja Milana ulici br. 56 (Koloseum). U 6 sati poslije podne predstave za vojnike, a u 8 sati uveče predstava za časnike. — C. i k. gradjaski kino na Lazarijama br. 27 (Paris): U 5 sati poslije podne i u 7 sati uveče predstave za gradjanstvo.

Beogradski orkestrum u zimskom pozorištu, prije Boulevarda: Početak predstave u 8 sati uveče.

Biblioteka za pozajmicu (Balkanska ulica br. 1, Hotel Moskva). Otvorena od 10—1 sat prije i od 3—7 sati poslije podne.

Noćna služba u ljekarnama: Od 3. do uključivo 10. marta vršće noćnu službu u Beogradu ove ljekarne (apoteke): Mihi, Stara Crkvena ulica 8; Kušaković, Knežev spomenik 2; Sekulić, Takovska ulica 37; ljekarna Crvenog Krsta, Beogradska ulica 2.

Saobraćaj na ratnom mostu izmedju Beograda i Zemuna obustavljen je svakog dana od 7—8:30 sati prije podne od 12:30—2 sata poslije podne.

Parobrodarski saobraćaj. I. Izmedju Zemuna i Beograda. Red plovidbe, koji važi od 26. januara do opoziva: Polazak iz Zemuna za Beograd u 6:30, 7:30, 8:30, 9:30, 10:30 i 11:30 pr. podne te u 1:30, 2:30, 3:30, 4:30, 5:30, 6:30 i 7:30 poslije podne. — Polazak iz Beograda za Zemun: 7, 8, 9, 10, 11 i 12 sati prije podne, te u 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8 sati poslije podne. — II. Izmedju Zemuna i Pancsove Red plovidbe, koji važi od 26. januara do dajne naredbe; iz Zemuna za Pancsovu svakog dana u 6 sati ujutro i u 12 sati u podne. — Iz Pancsove za Zemun: dnevno u 8:30 sati prije podne i 3 sata poslije podne. Brod koji saobraća izmedju Zemuna i Pancsove i obratno ne pristaje

MALI PODLISTAK

Istorijski kalendar

Amerigo Vespucci. — Glogau. — Mirabeau. — Car Wilhelm I.

Na današnji dan, 9. marta 1451. god. rođen je u Firenzi čuveni moreplovac Amerigo Vespucci, po kojemu je Amerika dobila svoje ime, a o kome smo već govorili na ovom mjestu prilikom godišnjice njegove smrti († 22. II. 1512. godine). — 9. marta 1741. godine (tačno noću izmedju 9. i 10. marta) zauzeli su Prusi u tzv. prvom šleskom ratu pod komandom princa Leopolda Dessavskog na juriš tvrdjvu Glogau u Šleskoj. — 9. marta 1749. godine rođen je u Bigonnu u južnoj Francuskoj slavni državnik Honoré Gabr. Victor Riquett grof Mirabeau (izg. „Mirabo“). Mirabeau-ova porodica bila je talijanskog porijekla, ali još trinajestog stoljeća bila prešla u Francusku. Mirabeau je još u 17. godini života stupio kao potporučnik u jedan konjički puk, ali je u svom malom garnizonu vodio toliko raskalašan život, da ga je otac prvo dao pritvoriti, a zatim ga uvrstio u odred, koji je izvršio ratni pohod na ostrvo Korziku. Ovdje se odlikovao u borbama i stekao je povjerenje svojih pretpostavljenih i svojih vojnika. 1770. godine napustio je vojnu službu u činu kapetana i otišao je na jedno imanje svoje porodice u Limousinu. 1772. godine oženi ga otac jedinom ćerkom markiza Marigvana, ljepom, ali sujetnom i pobožnom damom, sa kojom je Mirabeau vrlo nesretno živio. Zbog grd-

u Beogradu. — III. Izmedju Beograda i Sapea, Polazak iz Beograda za Sabac svake srijede i subote u 7:30 sati u jutro. Polazak iz Sapea za Beograd svakog četvrtka i nedjeljom u 7 sata u jutro. — Putnički parobrodarski saobraćaj izmedju Orsava i Zemuna i izmedju Orsava i Braila. Polazak iz Orsava za Zemun: nedjeljom, utorkom, četvrtkom u 6 sati u jutro. Iz Zemuna za Orsava: ponedjeljom, srijedom i petkom u 4 sata poslije podne. Iz Orsava za Brailu: utorkom i subotom u 6 sati u jutro. Iz Braila za Orsava: ponedjeljom i četvrtkom u 10 sati prije podne. (Brodovi, na toj pruzi ne pristaju do dalje odredbe u Prahovu, Vidinu, Rahovu i Silistriji). Ovakv vozni red za prugu Orsava—Braila važi do 15. marta; od 15. marta oveden je novi vozni red, koji smo već objavili, a koji ćemo na ovom mjestu donositi počam od dana stupanja na snagu.

Vojno parno toplo kupatilo u Car Dušanovoj ulici. — I. Kupatilo u kadama: a) Za vojne osobe otvoreno radnim danima od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — b) Za gradjanstvo radnim danima od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 9 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — 2. Parno kupatilo za časnike i njima ravne činovnike otvoreno je utorkom, srijedom, petkom i subotom od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — Za gradjane muškog pola otvoreno je parno kupatilo ponedjeljom i četvrtkom (ako u te dane ne pada kakav praznik) od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne. — Časnicima i njima ravnim činovnicima stoje na volju da se služe parnim kupatilom i u dane odredjene za gradjanstvo (ponedjeljom i četvrtkom). Blagajna se zatvara radnim danima u 12 1/2 sati, a nedjeljom i praznicima u 12 sati u podne.

Posjet bolesnika u bolnicama: U bolnici „Brčko“: od 2—4 sata poslije podne. U bolnici „Brün“: od 9:30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslije podne. — U C. i k. gradjanskoj bolnici: u utorku, četvrtak i nedjelju od 1—3 poslije podne.

Kućna bolnica: Posjeta nije dozvoljena. Obavještenja o bolesnicima dnevno od 11 do 12 sati prije podne na ulazu u basu bolničke zgrade sa strane Vidinske ulice.

Rimokatolička služba Božija.

Sutra u nedjelju, 10. marta služiće se: I. U konaku: U 8 sati u jutro sv. misa za vojništvo uz njemačku i srpsko-hrvatsku propovijed. U 10 sati prije podne sv. misa i talijanska propovijed za talijanske zarobljenike. II. U župskoj crkvi: U 8 sati sv. misa za školsku djecu. U 10 sati prije podne pjevana sv. misa uz njemačku propovijed.

U 3 sata poslije podne večernja.

U radne dane prva sv. misa počima u pol 7, a druga u pol 8 u jutro. U korizmi svaki petak poslije podne u 5 sati križni put.

Vaznesenska crkva za beogradsku sirotinju.

Vaznesenska crkva priložila je sirotinjskom odjelenju opštine grada Beograda svotu od 42.20 kruna, koju je svotu prikupila na tas za vrijeme bogoslužjenja, a za pomaganje beogradske sirotinje.

U mjesto pomena — za beogradsku sirotinju.

Gospodin Periša Stefanović, trgovac beogradski priložilo je sirotinjskom odjelenju opštine grada Beograda svotu od 200 kruna u mjesto trogodišnjeg pomena svojoj ćerčići Miroslavi — Miri, a za pomaganje sirotinje beogradske.

Umjetničko veče 37. pješadijskog puka.

Povodom umjetničkog večera c. i k. pješadijskog puka br. 37 od 5. i 6. marta u korist fonda udovica i siročadi toga puka dali su dobrovoljne priloge: glavni guverner barun Rhiemen K 100, Ugarska opšta kreditna banka K 100, Ugarska banka i

Trgovačko dioničko društvo K 100, Peštanska ugarska komercijalna banka K 100, Ugarska eskontna banka K 100, Austrijska anglobanka K 100, Bečko bankovno udruženje K 50, Lenderbanka K 50, Bosanska banka K 50, natporučnik Richard Ehrenwald K 50, gospođa Marcel Farago K 40, brodarski kapetan Lalović K 20, stožerni nadležnik dr. Frater K 14, konzul Freytag K 10, potpukovnik Pejaković K 10, N. N. preko natporučnika dr. Aszodića K 10, drugi razni darovaoči ukupno K 125. — Svega je palo dobrovoljnih priloga K 1029.40. Puk izriče ovim svima plemenitim darovaočima svoju najsrdačniju zahvalnost.

Austro-ugarski kulturni rad u Srbiji.

Početak drugog školskog tečaja otvorila je vojna glavna gubernija u Srbiji realne gimnazije u Kragujevcu, Kruševcu, Šapcu, Valjevu i Užicu i jednu trirazrednu trgovačku akademiju u Beogradu. Nastavničko osoblje je sastavljeno iz srpskih nastavnika, a nastavni jezik je srpski. Njemački i mađarski jezik uče se kao obvezni predmeti. Otvaranjem novih škola povećao se broj učenika i učenika u srednjim školama na 4000. Vrhovna uprava srednjoškolske nastave povjerena je jednom časniku, koji je u svome gradjanskom pozivu direktor jedne budimpeštanske gimnazije i koji potpuno vlada srpskim jezikom.

Zadušnice.

Danas su po obredima pravoslavne vjere zadušnice. Njih ima dvoje, u oči mesnih poklada i u nedjelju po Trojicama (na Petrove poklade), ali su današnje glavne, i ova se nedjelja zove zadušna. U srpskom narodu je običaj, da danas svaki svima mrtvima svojim, koje on pamti, ili ih ima zapisane u čitulji, spremi po svijeću voštanu, pa sve te svijeće sastavi u jedan rukovet i zapali te izgoru mrtvima za dušu. Ali se najprije svaka sveća namieni: djedu, babi, ocu, materi i t. d. Ako li je blizo manastir ili crkva, onda se te svijeće oćnesu onamo, i svaki da svoju čitulju svešteniku te on sve mrtve spomeni na službi; svaki zapali svoje svijeće, kad sveštenik počne pominjati mrtve. Poslije svršenog pominjanja svijeće se pogase i pokupe; od njih se prave druge svijeće i pale u crkvi. U mnogim se mjestima izlazi i na groblje sa sveštenikom te se tu spominju mrtvi, čitaju molitve, pale svijeće i dijele se razna jela i pića mrtvima za dušu.

U Beogradu je običaj da na današnji dan iz svake porodice po jedan ili dva člana izadju na groblje svojim pokojnicima. Na njihovu se grobu zapale svijeće i polože razna jela i pića. Sveštenik se pozove te on oćita molitve, prekadi i prelje grob, pa se onda ono jelo i piće dijeli sirotinji za dušu mrtvih. Danas je groblje puno ožalošćenih posjetilaca, koji se sjećaju svojih današnjih i skorašnjih pokojnika.

Traže se porodice umrlih ratnih zarobljenika.

Sudskom odjelenju opštine grada Beograda potrebno je, da se javne radi izvesnog hitnog i važnog saopštenja porodice umrlih ratnih zarobljenika:

1. Mihajla Jankovića iz Beograda, rođenog 1894. godine;
2. Voje Zdravkovića iz Beograda, rođenog 1866. godine;
3. Milica Jovanovića iz Beograda, rođen 1899. godine.

mila markiza Sofija, koja je 1789. godine izvršila samoubijstvo. Teški materijalni položaj, u kojemu se sada nalazio, tjerao je Mirabeau-a, da se opet oda književnosti. Sastavio je mnoge sjajne napise, u kojima oštro kritikuje političke i socijalne neprilike onoga doba. Poslije kratkog bavljenja u Engleskoj otišao je 1785. godine u Berlin, gdje je bio predstavljen kralju Friedrichu II. Vrativši se sa ovog puta izradio je memoar o položaju evropskih država, u kojemu je obilježio nepovoljni položaj Francuske. 1786. godine poslali su ga opet u Berlin. Vrativši se ondane napisao je 1787. godine istoriju Pruske pod vladavinom Friedricha II. Kada je Louis XVI. 1788. sazvao stalešku skupštinu, provenceski plemići nisu ga htjeli kandidovati zbog njegove prošlosti. Na to se grof Mirabeau kandiduje kao kandidat tzv. „trećega staleža“ (gradjanstva) i bude izabran na dva mjesta. 1789. godine dodje kao poslanik u Versailles. Na sastancima staleške skupštine držao je odlične govore protivu apsolutističke vladavine i plemićske samovolje. 23. juna izgovorio je znamsnitu riječ, kojom je, može se reći, započela francuska revolucija (obično se njen početak računa padom Bastille, 14. jula 1789. godine, koji se dan još danas u Francuskoj slavi kao narodni praznik), na ime odgovorilo je na kraljevu poruku skupštini, da se razidje: „Mi se ovdje nalazimo po volji narodnoj i uklonićemo se samo pred bajunetima“. Mirabeau je odlučno nastajao za narodnu slobodu, ali je bio umjeren, tražio je samo ustavnu monarhiju a borio se protiv krajnjih radikalnih elemenata. S toga se trudio svim silama, da posreduje izmedju dvora i nar-

Traže se porodice umrlih interniranih građana.

Sudskom odjeljenju opštine grada Beograda potrebno je, da se jave radi izvjesnog hitnog i važnog saopštenja porodice interniranih umrlih građana i to:

1. Josifa Miloševića iz Beograda, rođenog 1858. godine; i
2. Tome Radovanovića iz Beograda, rođenog 1863. godine.

Pozorišna predstava talijanskih ratnih zarobljenika.

Sutra u nedjelju 10. marta biće u pozorišnoj dvorani mjesne etapne mezaže dobrotvorna predstava „Circolo Santa Cecilia“ talijanskih ratnih zarobljenika u Beogradu. Bogati program, za koji se mnogi interesuju, običava u prvom svome dijelu zborove, a u drugome varijetske komade. Poslije komada na čelu, pri čemu će se dati i jedna romanca direktora Giuseppe Fassionca uz glasovirsku pratnju Alessandra Silvestrija, dolazi odlična komedija „L'Albergo dei Pezzi“ (Luda gostionica), u kojoj će pored ostalih sudjelovati Leo Solda, Emilio Boracchi, Benedetto Superbi, Flaviano Fulva, Enrico Panada i Silvio Siano.

Trgovačka akademija.

Upisivanje učenika i učenica za trgovačku akademiju beogradske opštine okončano je, ali predstoji naknadno upisivanje do ponedjeljka, početka redovnog školskog rada, onih učenika, koji imaju da izvrše polaganje prethodnih ispita u ovdajšnjim gimnazijama.

U prvi razred upisalo se 87, od kojih je 36 učenica, te se razred dijeli u dva odjeljenja: muško i žensko. U drugi se upisalo 15, od kojih je 8 učenica.

Otvaranje trećeg razreda odlaze se za iduću školsku godinu, jer se prijavio nedovoljan broj učenika. Prijavljeni učenici za treći razred mogu na kraju školske godine polagati ispite trećeg razreda, ali za to vrijeme moraju, zarad prakse, biti zaposleni u bankovnim ili trgovinskim preduzećima. Isto tako dozvoljeno im je, da za to vrijeme mogu pohađati drugi razred trgovačke škole.

Učenici trgovačke škole imaju vidnu oznaku „T. A.“

Liječenje i izdržavanje srpskih građanskih bolesnika.

Troškove oko liječenja i izdržavanja, odnosno sahrane bolesnih srpskih građanskih lica, primljenih na liječenje u bolnicama u okupacionoj oblasti imaju da snose sami bolesni ili njihova rodbina. Za naknadu troškova dolaze u pitanje samo oni roditelji bolesnikova, koji su po spškom građanskom pravu dužni da izdržavaju oboljelog. U slučaju pak da su oboljeli i djetinji njegovi roditelji siromašnog stanja, to će se troškovi oko liječenja i izdržavanja, odnosno oko sahrane platiti iz sanitetskog fonda.

Jedan važan pronalazak.

U trepezariji hotela „Central“ u Zemunu može se vidjeti danas — 9. marta — u 4 sata poslije podne jedan važan pronalazak. To je „Aspirator“, mašina za pranje, sa pritiškom vazduha, koja uz upotrebu samo malo sapuna i vatre za jedan sat opere rublja toliko, koliko bi pralja oprala za čitav dan, da bude bijelo kao snijeg. Rukovanje je veoma lako, tako, da se može povjeriti i djetetu od deset godina. Cijena je mašini K 50 i ona se svakom daje kući za pokušaj. Detaljna prodaja za Zemun i okolice osigurava dobre prilode, a nije još nikome povjeren.

roda. Možda bi on došao na čelo državne uprave kao prvi francuski ustavn predsjednik ministarstva, da to nije spriječilo nepovjerljivo rješenje narodne skupštine (koja je bila postala odvajanjem građanskih poslanika od plemića i aristokrata), prema kojoj se ni jedan njen član nije smio primati ministarskog položaja. U debatama o novom ustavu djelovao je Mirabeau u duhu umjerenosti. Čuvena su njegova dva govora, održana u maju 1790. godine o pravu kraljevom, da objavljuje rat i zaključuje mir, kojima je izvojevao sjajnu pobjedu. Ma da zbog svojih težnji za posredovanjem između krunice i naroda nije nailazio na dovoljno povjerenja ni u dvoru ni među poslaničkim drugovima, ipak su narodne mase obožavale toga grofa, potomka plemićke porodice, koji je tako odlučno bio stao na stranu naroda i poveo borbu protiv privilegija svojih staleških drugova. Mirabeau je neumorno radio, a uz to je morao zadovoljiti mnoge društvene obaveze. Kada mu je njegov sekretar jednoga dana rekao, da je nemoguće, da se za jedan dan svrši sav posao, što mu ga je bio odredio, planuo je Mirabeau: „Nemoguće? Nemojte mi više ponavljati tu glupu i besmisleni riječi!“ (Već februara 1791. godine pokazali su se kod Mirabeau-a prvi znaci teške bolesti, ali on je ipak redovno odlazio na skupštinske sjednice. Kada se 27. marta na putu za skupštinu onesvijestio, on se, došavši k sebi nije htio vratiti kući, već je otišao na sjednicu, gdje je pet puta govorio. No tada mu ponovo pozli i moradoše ga odnijeti kući. Sada se moglo opaziti, koliko je bio omiljen Mirabeau. Oko kuće, u kojoj se veliki državnik borio sa smrću, tiskala se pre-

Otvaranje potkivačkog kursa.

C. i k. vojna glavna gubernija u Srbiji odlučila je, da se otvori potkivački kurs.

Kurs će trajati od prilike oko osam nedjelja.

Ako bi ko od građanskih potkivača ili kovača htio posjećivati ovaj kurs, neka se što prije javi opštini grada Beograda u ulici Kralja Aleksandra broj 7, I. sprat, broj kancelarije 48.

Preseljeno statističko odjeljenje opštine grada Beograda.

Statističko odjeljenje opštine grada Beograda, koje se do sad nalazilo na uglu Vasine i Dobračine ulice, preseljeno je u zgradu nekadašnje ženske gimnazije na Batal Džamiji, prema novoj skupštinskoj zgradi i već je otpočelo svoje tekuće poslove.

Dnevne vijesti

† Svetozar Radojičić.

U Niči je, kako se javlja, umro general-stabni pukovnik Svetozar Radojičić. Pokojnik je još u svojim mladim godinama, kao odličan časnik, zauzimao u srpskoj vojsci ugledno mjesto. Među svojim a i od njega starijim drugovima se on u mnogome odvajao vojničkom spremnošću i znanjem, kojim je koristio i vojničkoj književnosti. Pored mnogih uglednih položaja u vojsci on je duže vrijeme proveo u Carigradu kao vojni opunomoćenik pri tamošnjem srpskom poslanstvu. S tog položaja morao je biti uklonjen zbog sukoba sa tadanjim poslanikom u Carigradu dr. Vladanom Gjorgjevićem. Kratko vrijeme poslije toga je po molbi stavljen u penziju, u kojoj je ostao sve do balkanskih ratova, kada je ponovo vraćen u redove svojih drugova. S povlačenjem srpske vojske i puk. Radojičić je otišao u tuđinu, gdje je u svojoj 63. godini umro. Vječan mu pomen među poznanicima i prijateljima!

Finski revolucionari htjeli bi izazvati revoluciju u Švedskoj.

„Nya Daglight Allehanda“ javlja: Švedski mlado-socijalisti zaključili su u Helsingforsu sa finskom revolucionarnom vladom formalni sporazum, prema kojem će oni na proljeće zajedničkim silama pokušati da izazovu revoluciju u Švedskoj.

Narodna privreda

Racionalna privreda.

Našim ličnim nastojavanjem u stanju smo, da pojedine biljke i sjemenje izazovemo da porastu do neobične i vanredne veličine, od čega sve opet imamo mi koristi. Evo jednog primjera. Nadje se jedan džbanak graška, koji je ponikao u veoma dobroj zemlji, pa se na njemu pokidaju svi ostali cvjetovi tako, da prve godine porastu na njemu samo šest mehuna. Iz tih šest mehuna treba izabrati najveće zmo, pa ga posijati gdje treba. Na toj biljci treba ostaviti druge godine da porastu samo tri mehuna. Iz njih se opet izabere jedno najveće zmo, pa se posije. Treće godine ostavi se samo jedna mehuna. Četvrte godine kad se iz nje posije zmo, dobiće se triput krupniji grašak nego običnim sijanjem. Isti postupak važi i za druge građanske biljke.

Dobručki front: Primirje.

glavnog guvernera rajnske pokrajine i Westfalije. Oktobra 1857. godine pozvat je, da na vladi zastupa svoga teško oboljelog brata, koji nije imao djece, a 1858. godine proglašen je formalno za regenta. Po smrti bratovljevoj postao je 2. januara 1861. godine pruski kralj i krunisao se oktobra mjeseca iste godine u Königsbergu. Sada se energično dao na reorganizaciju vojske, pri čemu je dolazio u žestok sukob sa narodnim predstavništvom, koje je njega, a naročito njegovog prvog ministra Bismarcka smatralo reakcionarima i protivnicima njemačkog ujedinjenje. Tek poslije vojnih uspjeha 1864. i 1866. godine, kada se pojavio prvi plodovi njegovog rada, nastalo je pomirenje između vladara i naroda. 1866. godine osnovan je pod njegovim predsjedništvom Sjeveronjemački savez („Norddeutscher Bund“), koji je po svome ustavn i državnom uređenju u glavnom bio osnovan na istim načelima kao današnje njemačko carstvo, osnovano za vrijeme njemačko-francuskoga rata pristupanjem južno-njemačkih država 18. januara 1871. godine u Versaillesu, gdje je Wilhelm I. proglašen njemačkim carem. O tome smo već govorili u svoje vrijeme. Po vaspostavljanju njemačkog carstva car Wilhelm I. se dao na usavršavanje socijalnog zakonodavstva i u tom radu došlo je do teškoća zbog otpora krajnjih elemenata, zbog čega je Bismarck morao donijeti niz vanrednih zakona. 1878. godine, kratko vrijeme pred otvaranje berlinskog kongresa izvršili su u kratkom razmaku vremena jedno za drugim dvojica fanatika atentate na sjeđoga cara, — 11. maja 1878. godine Hódel. a 2. juna 1878. godine Nobiling.

Kajanje u Rumunjskoj

OGORČENJE U RUMUNJSKOJ PROTIV UPROPASTITELJA ZEMLJE.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 8. marta.

Kako javljaju ovdajšnji listovi, zaključenje prethodnog mira primljeno je kod rumunjskih vojnika sa najvećom radošću, a kod časnika sa rezignacijom. Vlada velika ogorčenost protiv Bratiana, koji je krivac velike nesreće, koja je zadesila Rumunjsku. Sada se u rumunjskim krugovima više no ikad govori o tome, kakav bi bio položaj Rumunjske, da je ona u ovom ratu umjesto što je ustala protiv središnjih vlasti, stala na njihovu stranu i ušla u Besarabiju. Averescu je već u početku stalno pretskazivao, da će Bratianovo preduzeće zlo svršiti po Rumunjsku. Njegov odnos prema francuskom generalu i vojničkom savjetniku Bertelotu bio je zbog toga uvijek vrlo zapet. Između njih dolazilo je do žestokih razračunavanja. Odnos između vojske i Francuza pogoršavao se sve to više, kad se saznalo, da je Bertelot u Francuskoj zbog nesposobnosti bio uklonjen sa svoga mjesta i kad se ispostavilo, da je materijal, koji je liferovala Francuska, bio vrlo slabog kvaliteta. (Do sličnih će opažanja zacijelo ranije ili docnije doći i kod srpske vojske i u krugovima srpskih političara odnosno politike, koju je Pašić smatrao za shodno, da vodi prema Austro-Ugarskoj. Op. Ur.)

Posljednje brzojavne vijesti

Njemački večernji izvještaj

Kb. Berlin, 8. marta. Wolffov ured javlja: London, Margate i Sherness na napadnuti su u noći od 7. na 8. marta od više letilica sa bombama. Opaženo je dobro djelovanje. S ostalih bojišta nema ničeg novog.

Izvještaj bugarskog glavnog stožera

Bba. Sofija, 8. marta.

Mačedonsko bojište: Između ohridskog i prespanskog jezera protjerale su naše izvidnice jednu francusku izvidnicu. U zavijutku Crne Reke, kod sela Dobromira, vatrom je protjerano više talijanskih odjeljenja, koja su se pokušavala približiti našim stražama; kod toga su Talijani pred našim žičnim zaprekama ostavili više mrtvih. U moglenskoj oblasti došlo je u toku noći do topničkog napada, koji nije imao uspjeha. Zapadno od Vardara nastupile su nekoliko britanske čete poslije žestoke topničke pripreme protiv naših istaknutih predstraža sjeverno od sela Ljumnice, ali su dočekane i rasturene našom topničkom i pušcanom vatrom, kojom su prilikom pretrpjele oštre gubitke ispred položaja. Južno od Barakli-Džumaje naše je tapništvo otkrlo nekoliko neprijateljskih pješačkih četa.

Dobručki front: Primirje.

Prilikom prvog atentata ostao je car nepovrijeđen, a prilikom drugog je atentata ozbiljno ranjen. 1887. godine svečano su proslavljeni carev 80-godišnji jubilej vojne službe i 90. rođendan. Do kraja života stari je car bio sačuvan potpunu umnu svježinu. Još prije podne na dan svoje smrti svojeručno je potpisao neke ukaze. Umro je na današnji dan 1888. godine, a naslijedio ga je, i sam već teško bolestan, njegov sin Friedrich III, koji je vladao samo 99 dana, do 15. juna 1888. godine, kada je umro, ostavivši za nasljednika današnjeg njemačkog cara.

BONAR LAW O POLOŽAJU NA ZAPADU.

Kb. London, 8. marta.

Bonar Law dao je u donjem domu ovakav izvještaj o položaju na zapadu: Po njegovom mišljenju rat bi lane bio okončan u korist sporazuma, da nije došlo do dogadjaja u Rusiji. Ovi su dogadjaji strašan udarac za saveznike. Ali Njemačka se nije ni za jedan jedini korak približila onakovom miru, kakvom se nada. Dogadjaji u Rusiji znatno poboljšavaju položaj neprijatelja sporazuma, ali je smiješno pretpostaviti, da bi Njemačka mogla eksploatisati zemlju, kakva je Rusija. Novi položaj Rusije potpuno je izmijenio položaj na zapadnom frontu. U toku posljednjih mjeseci prebačeno je ne manje od 30 divizija na zapadni front. No ako se ima u vidu cjelokupni front od kanala La Manche do Jadrana, računajući tu i talijanski front, to sporazum raspolaze većim brojem vojske.

KOOPERACIJA KITAJA SA JAPANOM.

Rotterdam, 8. marta.

„Daily Mail“ doznaje iz Tientsina: Kitajska se vlada odlučila na potpunu kooperaciju sa Japanom. Jedna će vlada drugoj uputiti vojne izaslanike radi dogovora o vojnim stvarima.

JAPANCI VEĆ GOSPODARI ISTOČNOG SIBIRA?

Stockholm, 8. marta.

„Pravda“ javlja, da se nekoliko japanskih pješačkih pukova već kreću u pravcu Irkutsk. Japanci raspolaze i kitajskim trupama. Sve su željezničke pruge posjeli koje Kitajci, koje Japanci. U Vladivostoku i u Harbinu već je sada vlast u rukama Japanaca, koji su zbacili boljševičke vlasti. Ruske su porodice pokušale da bježe u Rusiju, ali im to nije bilo moguće zbog stroge japanske kontrole.

IZMJENA RATIFIKACIJA.

Beč, 8. marta.

Ovih će dana u Beču biti izvršena razmjena ratifikacija ugovora mira sa Ukrajinom.

Savezničko nastupanje u Ukrajini znatno je olakšalo dovoz bogatih velikih količina namirnica.

KONGRES SOVJETA ODOBRIÓ MIR SA SREDIŠNIM VLASTIMA. — PREKID DIPLOMATSKIH ODNOSA SPORAZUMNIH SILA SA RUSIJOM.

Rotterdam, 8. marta.

„Daily Chronicle“ javlja iz Petrograda: Preko dvije trećine sovjeta glasali su za odobrenje boljševičkog mira. Zaštita francuskih interesa u Rusiji povjerena je Danskoj, a zaštita talijanskih interesa Švajcarskoj.

VJEČITI HAOS U RUSIJI.

Stockholm, 8. marta.

„Sozialdemokraten“ javlja preko Helsingforsa iz Petrograda: Socijalrevolucionarna lijeva, anarhisti i komunisti agituju za rat. Od sviju radničkih i vojničkih sovjeta u Rusiji glasali su 60 za i 60 protiv usvajanja njemačkih uslova za mir. Socijalrevolucionari traže, da se vlast prenese na gradsku dumu. — „Pravda“ izjavljuje, da će se proletarijat upravljati po ugledu na parisku komunu godine 1871. Anarhisti obrazuju ratne batalijone sa crnim zastavama. 5. o. mj. sastao se boljševički kongres radi revizije partijskog programa. U petak je radnički savjet vijećao o djeli-

mlčnoj konfiskaciji građanskog imanja u korist sovjeta. U Helsingforsu je proklamovan crveni teror.

Kb. Bern, 8. marta.

Švajcarska brzojavna agencija javlja iz Petrograda pod 5. o. mj.: Boljševiki su prodri u redakcijske prostorije lista „Novoje Vremja“ i uapsile su djelovlju lista. Opljačkali su namještaj i prodali su svu ukradenu artiju za 10.000 rubalja.

PITANJE BESARABIE I SUDBINA RUMUNJSKE KRALJEVSKE PORODICE.

Bukurešt, 8. marta.

U svom današnjem broju bavi se „Bukarester Tageblatt“ pitanjem Besarabije i sudbinom rumunjske kraljevske porodice. List veli, da Rusija još nije priznala samostalnost Besarabije, i da prema tome Besarabija još pripada Rusiji. Uslije toga središnje vlasti ne mogu garantovati Rumunjskoj Besarabiju, pošto ne mogu raspolagati dijelovima ruske države što se tiče sudbine dimastije, to se to pitanje ostavlja Rumunjskoj, roš o središnje vlasti ne žele da se pvedu za pri mišerom sporazuma i da se mijšaju u unutarnje stvari zaraćenih država. Rumunjska će poslije rata već sama moći do kazni krivce

NEUTRALNI SUD O MIRU NA ISTOKU.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Kopenhagen, 8. marta.

Ovdajšnji list „Politiken“ veli, da je mir sa Ukrajinom bio „mir za hljeb“, dok se mir zaključen 5. o. mj. može označiti „mirom za petrolej“. Poslije ovih triju zaključenja mira središnje će vlasti biti u stanju da tako urede pitanje o ishrani i sirovinama, da poslije velikog mira ne će više mnogo imati šta da se govori o nekom privrednom ratu. Središnje vlasti izlaze iz rata na istoku pobjedonosne i jake, u čvrstom položaju od Baltijskog do Crnog mora.

JAURESOV UBICA PRED SUDOM.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 8. marta.

Clémenceauova se vlada najzad odlučila, da stavi pred sud Villaina, Jauresovog ubicu. Glavna rasprava počinje krajem marta.

Lijepa grudi.

lice, vrt i ruke ne dobiju svoje izrazite ljepote bez Diana Alabaster pudera i Diana Crème. Cijena jedne doze za probu K2. — velike doze K4. — Može se posuda dobiti. Glavno prodavalište „DIANA“ Handels A. G. BUDAPEST V. Nádor utca 6.

Istinito proroštvo.

Prije 180 godina, dakle 1738. god., zatvore u Francuskoj u ludnicu jednog naučnika. Proglasili su ga ludjakom zato, što je javno propovijedao: da će se munjom pisati, vazduhom sobe ložiti, sunčevim zraccima crtati i da će vodena para vući ladje i željeznice.

On je bio istiniti prorok. Danas elektricitet piše, parnim grejanjem lože se sobe, fotografijom se crta i vodenom parom pokreću mašine.

A šta će biti još u budućim vijekovima?

Sala

Francuz u čudu.

Nije riječ o Francuzu iz njegove evropske domovine već iz toplih francuskih kolonija. Na svome putu stigne u sjeverni kraj Rusije. Na ulici jednog sela na padne ga pseto. U pokušaju da se odbrani, Francuz se sagne da digne jedan kamen i njime pseto odbije. Medjutim, kamen se bio zamrzao za zemlju i on ga nije mogao dići.

— Parbleu! Ijunito vikne Francuz: Kakvi su ovdje običaji?! Pse ne vezati a kamen vezati!

Porjeklo crnine.

U običaju je danas u cijeloj Evropi, pa i u izvjesnim dijelovima van-evropskog kontinenta, da za pokojnicima nose crninu najbliži i dalji njihovi srodnici. Medjutim tako nije bilo uvijek. Ovaj znak žalosti prvi put se zapazio u Češkoj, godine 1563., poslije smrti kraljice Ane, supruge kralja Friedricha Prvog. Njene uzorite vrline stvorile su joj kod češkog naroda toliko ljubav i poštovanje, da je taj narod na ovaj način manifestovao svoju opštu žalost povodom njene smrti.

Vladalačke porodice obično su u znak žalosti uzimale svoje porodične boje. Francuski kraljevi nosili su u znak žalosti bijele haljine, engleski dvorjani danas žali odjećom zagasisito crvene boje. U Turskoj je odijelo žalosti bijelčaste boje, Egipćani žale otvoreno žutom bojom a afrikanski Saraceni sa otvoreno crvenom.

A znate li ko ne žali odijelom? Jedino rodbina rimskog pape, jer ona

smatra da se njegova sreća ni smrću nije ngasila.

CIJENE OGLASIMA:

Osmisla jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staja . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staja . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staja . . . Krzna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

MALI OGLASI:
PRIMAJU SE: KNEZ MIHAJLOVA UL. 38

CIJENE OGLASIMA:

Osmisla jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staja . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staja . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staja . . . Krzna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

ZUBNI-ATELJE
J. SIDVERCA
DIPLOMIRANI DENTIST
Beograd, Kraj Milana ul. 57.

ZUBNI LEKAR
KRISTINA ORLUŠIĆ
Beograd, Terazije br. 9.
I. sprat.

Kupovine i prodaje.
Ženske cipele
pijčke i duboke, odlične, pred-
ratni materijal, br. 34-38. Po-
voljne cijene. Na par i na
više. Radnja Kralja Aleksandra
ulica 10. 35019-2

Teglice od pomade
kupiye i plaća komad sa za-
kljopcem i list 40 filira. Apo-
teka D. Nikolića, Bitojska
ulica 2. 35259-2

Kupujem
stare knjige, biblioteke i knjiž-
nice po najboljoj cijeni. Anti-
kvarnica S. Debeljevića, Ma-
kedonska ulica 26. 35508-2

Pirotske čilimove i zavese
kupiye, plaćam dobro. Djoka
K. Vasićević, trg., Knez Mihaj-
lova 46. 35532-2

Prodaje se
jedan dobro očuvani pirotski
čilim. Upitati u radnji M. Iv.
Živkovića, Knez Mihajlova 30.
35539-2

Cello
kompletno namješteno kupu-
jem. Ponude u administraciji
ovoga lista pod znakom „Cello
812“. 35557-2

Namještenja.
Traži se za jedno okružno
mjesto u Bosni:
učitelj ili učiteljica
posve vješt u podučavanju glu-
hontemog djeteta. Pismene po-
nuđe sa oznakom plate poslati
na upravu ovog lista pod zna-
kom „Učitelj 776.“ 1108-3

Kelnera ili kelnerica
potrebuje ksfana „Ginić“, tako
isto čevabdžiju ili dobrog
kuvara. Prijaviti se odmah.
35535-3

Vještog retušera
potrebuje fotografski atelje
Krečmarević u Vrnjačkoj Banji.
Tko bi želio da stupi, neka
odmah javi svoje uslove.
35537-3

Nudi se mladjia žena
za posluživanje u otmenoj po-
rođici. Hranu ne traži. Upi-
tati u administraciji pod zna-
kom „Vredna 810.“ 35546-3

Nekoliko momaka
potrebni su „Grand Ho-
telu“. 1094-3

Traži se
profesor ili učitelj za pouča-
vanje gljaka četvrtog razreda
realne gimnazije. Ponude slati
administraciji lista pod znakom
„Učitelj 811“. 35554-3

Stanovi.
Traži se
soba i kuhna s nameštajem i
električnim osvjetljenjem, po
mogućstvu odmah. Ponude slati
administraciji lista pod zna-
kom „Odmah 802“. 35559-4

Izdaje se soba i kuhna
podrum i ostalo. Smlilanića
ulica br. 18. 35561-4

Traži se
stan, kod bolje porodice. Po-
nude slati administraciji pod
znakom „Odmah 814.“
35566-4

Razno.
Povećavanje slika
od svakojakih fotografskih
slika prima Photo Pick-Rück,
Beograd, Kralja Milana u-
lica 42. 35481-5

„Mala Kasina“
Kolarčeva ulica br. 11, ima
odličnu kuhnju. Svakog dana
može se dobiti: za doručak
svjež guljaš, čevapčić i raž-
njići; za ručak i za večeru po
jelovniku sa veoma niskim
cijenama. Kost se daje i van
kafane. Moll se poštovana pu-
blika za posjetu. 35540-5

Pozivaju se da prime-
novac
Branka Vujčić, Zorka K. Di-
nić, Mita Nikolević trgovac,
Nikola Stojković trgovac, Ste-
va Petrović trg. agent i Sta-
nija Veljković. Ova su lica
već ranije pozvana da prime
novac pa se ne javljaju. Ako
bi koji znao za ova lica gde
su, umoljava se da nas o ovo-
me izvjesti.
Radovanović i Mihajlović
Knez Mihajlova br. 43.
35560-5

Izgubljen je
budželar 1-og marta, sa vrlo
važnim dokumentima, a sa ma-
lom količinom novca i to pred
biskopom „Koloseumom.“ Ko
je našao moli se da isti na od-
govarajuću nagradu sopstve-
niku, čija adresa stoji u doku-
mentima, vrati. 35567

KORESPONDENCIJA.
Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas g. Premoviću, bu-
dite tako dobri, da me izvje-
stite za moga sina Zivojina
Petrovića, komordžiju te-
legrafskog odjeljenja kombino-
vane divizije I. poziva, ovamo
se proneo rdjav glas za njega,
zato vas molim najpokornije
da me izvjestite. Odgovorite
na adresu za g. Milu Petrovića
iz Ritopeka. S poštovanjem vaš
Mila Petrović, iz Ritopeka. Osta-
jem u nadl da ćete me izvje-
stiti. 35518-8

Sa bolom u duši, izvještavamo svoje rodjake
i prijatelje, da je naša mila, dobra i uzor su-
pruga, mati, sestra i baba
PERKA
poslije kratkog, petodnevno bolovanja, ispu-
stila svoju plemenitu dušu 7. februara u 4 sata
poslije podne i sahranjena sutradan u jagodin-
skom groblju.
Jagodina, febuara 1918. 2929

Ožalošćeni: suprug Kosta Trajković, rentijer; kći
Negosava; sinovi: Svetolik, Svetislav i Svetozar; se-
stra Milka; snaha Milena; unučad: Milica i Miroslava
i ostala rodbina.

KAFANA
„BELI ORAO“
ugao Kralja Milana br. 114 i Kralja Milutina (na Slaviji)
otvorena je i renovirana sa zimskom baštom.
Snabdjevena je sa izvrsnim bijelim i crnim vinom
i ostalim odličnim pićem.
Domaća kuhna. Svake vrsti mezeta.
Usluga brza i tačna. Najsolidnije cijene. 35540

„GRAND HOTEL“
traži više žena za rad.
1094-3
Služavku
traži manja porodica. Obratiti
se u radnji Izraela Arueti,
Knez Mihajlova 45. 35573-3

Oglas.
Moj sin Milan Miletić, br-
var iz Beograda, koji je otišao
s vojskom, pa se do danas nije
javio, zato umoljavam čitaoce,
ako zna što o njemu, da li je
živ, neka mi javi. Todor Mile-
tić, terzija, Stara crkvena ulica
br. 59, Beograd. 35514-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
za Obrada V. Jakovljevića, Nr.
poste 414. Mill tatice, od vas
ne dobih vijesti skoro; molim
vas javite mi se i odmah mi
pošaljite na g-cu M. Tasovac
novac, jer mi je jako potreban.
Molim vas, raspitajte se i iz-
vjestite me odmah, da li su
živi: Gileorije Ranković, op-
štinski pisar iz M. Crnuća, rezet.
kapetan I. kl., IX. p. III. poziva,
i njegov sin Stevan, sreski pi-
sar iz Kladova, Stojan Steia-
nović, redov IX. p., II. poziva,
4. čete, II. bat., Miloje Ognja-
nović, konjanik I. eskadrona,
I. puka kombinovane divizije,
oba iz Bozevca, srez i okrug
poževarčki. Molim vas, tala,
zaumite se za sve ove ljude,
jer su mi njihove porodice mno-
go dobro učinile. Ma kakav od-
govor dobili, javite mi. Gril
vas i ljubi vaša kći Sekica.
35568

Jovanu Premoviću, Geneva.
Poštovani gospodine, toplo vas
molim, zaumite se kod naših
nadležnih, da mi se pošalje
pomoć, jer sam u bjedi i kraj-
njoj sirotinji, a stara sam i iz-
nemogla, da bi odsad mogla
sebi za nasušni hljeb zaraditi,
a ostala sam bez jedinica
svog i hranitelja, bez sina To-
dora Sazdića, koji je kao voj-
nik poginuo kod Bajine Bašte
1914. godine. Poštujte vas i još
jednom molim za pomoć, ne-
srećna majka: Marija Sazdić,
iz Kosovske Mitrovice, Wiener
Gasse.
I ja vas molim, poštovani g.
Premoviću, da se zauzmete i
za mene kod naših nadležnih,
da mi se odredi i pošalje ka-
kva pomoć, pošto mi je muž
lija Janković, kao vojnik po-
ginuo na Ceru 1914. godine.
Invalida mi nije još riješena,
te mi pomozite od sad koliko
možete. S poštovanjem Jovanka
udova lije Jankovića, iz Kos.
Mitrovice, Wiener Gasse.
A 2958-8

Jovanu Premoviću, Geneva.
Molim vas najučtivije porodica
Leona Levi-a, telegrafskog či-
novnika iz Pirota, a i rodom
iz Pirota, kao i sve prijatelje
i dobre ljude, ako šta znaju o
njemu, da ih izvjestite, jer se
do danas nije nikako svojima
javio, pa su u očajanju. — Za
istu dobrotu porodica biće vam
vječno zahvalna. Olga B. Ja-
kovljević, Šabac, Beogradska
ul. br. 46. A 2956-8

Jovanu Premoviću, Geneva.
Molim vas lijepo, da me izvje-
stite izvijestiti preko Beograd-
skih Novina za moga muža Pe-
tronija Vrančevića, iz sela Ste-
pojevca, kaplar 7. puka, 4. čete,
3. batalj., II. poziva dunavske di-
vizije, da li je živ. Blagodarna
vam unaprijed Milka Vrančević,
selo Stepojevca, pošta Umka,
kuće br. 277. 35486-8

Oglašajte u
„Beogradskim Novinama“

Jovanu Premoviću, Geneva.
Moj muž Mladen Vasić, bivši
služitelj opštine mitrovačke, ni-
je kod kuće. Sa cijelom sam
porodicom u velikoj oskudici.
Stoga molim porodice, da mi
se po jedna partija novaca re-
dovno šilje, da bi se mogla sa
svojom porodicom izdržati. Bla-
godarna Agna, žena Mladena
Vasića, biv. opštini, služitelja,
Fürst Michael 40, Mitrovića,
Kosovo. A 2957-8

Jovanu Premoviću, za g.
Josifa Jovanovića, Geneva. —
Dragi čika Josife! Molim vas
odgovorite odmah istim pu-
tem, dali su zdravi Voja i Ika,
jer nam se dugo nisu javili, a
mama je u tako velikoj brizi
zbog njih. Mi smo zdravo.
Pozdravljamo Vas i njih mnogo
Vaša Nada. 35530-8

Jovanu Premoviću, Geneva.
Najpokornije vas umoljavam,
da me izvjestite za mog muža
Milana Nikolića, komandanta
pošte 801, koji se nije javio
tri mjeseca, pa sam u velikoj
brizi. Još jednom vas molim i
unaprijed vam blagodarni. Dra-
ginja Nikolić, Glavna ul. br. 29,
Mladenovca. 35547-8

Jovanu Premoviću, Geneva.
Molim vas, dostavite mome
mužu Aleksandru Simoviću, po-
šta O. B., da smo našu milu
Branču izgubili 31. decembra
prošle godine, poslije kratkog
a teškog bolovanja, da je otac
Mitar odsutan, no hvala Bogu
je zdravo, kao i svi u Obre-
novcu. Ja sa mamom i tatom
takodje sam zdravo, no sliho
samo sabrinuta zbog Ace, jer
od avgusta ništa ne znam za
njega. Vama blagodarna, a Acu
ljubi Desanka Simović, Grocka
br. 181. 35553-8

Jovanu Premoviću, Geneva.
Molim vas najpokornije da me
izvjestite, da li je živ naš sin
Damjan Stojanović, redov I.
čete, III. bataljona 14. kadrov-
skog puka timočke divizije, jer
danas nismo čuli ništa za
njega, i ako smo se mnogima
obraćali. Nadamo se da ćete
nam molbu ispuniti, na čemu
vam ostajemo vječno blago-
darni. Nikola i Jelena Stoj-
anović, Krušedolska ulica 10,
Beograd. 35555-8

Jovanu Premoviću, Geneva.
Molim, izvjestite me za mog
strica Nedeljca Milosavljevića,
vojnika II. čete, III. batalj., IV.
puka, III. poziva drinske divi-
zije, koji se do danas nije ja-
vilo. Unaprijed vam blagodari
Sreten Milosavljević, selo Lje-
stansko, 2. marta 1918, god.,
Užice. 1102-8

Jovanu Premoviću, Geneva.
Gospodjica dr. Neda Jova-
nović, lekar u Jagodini,
moli Vas, da umolite njenoga
kuma g. Momčila Paštrovića,
Geneva, Thalbergstr. 2/II, da
joj pribavi vijesti o njenom
bratu Radmilu. U velikoj sa-
brizi, pošto je posljednja karta,
koju su dobile od njega, dati-
rana još oktobra prošle godine.
Pozdravlja i zahvaljuje. 35528

Našoj premiloi i predobroj majci
Mariji G. Miličević
davaćemo u Sabornoj crkvi četrdeseto-
dnevni pomen u utorak 12. ov. mjes.
u 10 1/2 sati prije podne.
Beograd, marta 1918.
Duboko ožalošćeni: sinovi: Dušan
i Milutin; kći Danica; zet Dušan Po-
pović; unuci: Gjura, Zlata i Ksenija.
35501

Sa bolom u duši, javljamo prijateljima,
poznancima i rodniciima, da je naš mili i
nikad neprežaljjeni: suprug, otac, deda, brat,
šurak, ujak i zet
Života Matković
ekonom iz Saraorca,
preminuo 1. marta ove god. u svojoj 49.
god. starosti, posle dugog i teškog bolovanja.
Saraorci, marta 1918.
Ožalošćeni: supruka Stanka, sinovi: Milorad, Sava,
Vlajko i Dušan, ćerke: Jelena, Darinka i Leposava,
snajce: Zvana i Lepa, unučići: Vukosava, Vlado,
Tanasije i Svetla, sestre: Stanojka i Milenija, zetovi:
Svetozar, Mitar, Milan i Miodrag, šurci Aleksandar i
ostala mnogobrojna familija. 85366

Supruga Katarina, djeca: Dragoljub,
Dobroslav, Olga i familija Dušana To-
dorovića, izvještavaju rodnike i prija-
telje, da je njihov dragi
Dušan Todorović
trgovac ovdašnji
preminuo 26. prošlog mjeseca, u svo-
joj pedeset-prvoj godini, a sahranjen 28.
istog mjes.
Veliku blagodarnost izjavljuju svoj
gospodi i gospodjama, koji su opijelu
prisustvovali, kao i ostalima, koji su
bilo pismeno ili usmeno svoje saučešće
izjavili.
Beograd, 8. marta 1918. 35570

Gradjanski sud c. I kr. beogradske okružne komande
Br. 3186/9/1917. god.

Oblava.
Ovim se pozivaju povjerioci zaostavštine udove Katarine
Gaće Popovića, iz Beograda, Topčiderska ulica 25, da svoja
potraživanja prijave kod ovog suda do 22. marta 1918. god. III
da rečenog dana u 9 sati prije podne predstanu sudu, jer će se
inače zaostavština rasprijeti bez obzira na njihova potraživanja.
Beograd, 23. februara 1918. 1037
Gradjanski sud c. I kr. beogradske okružne komande.

Gradjanski sud c. I kr. beogradske okružne komande.
Br. 3738/8/1917.

Oglas.
Pozivaju se povjerioci zaostavštine Avrama Pinkasa iz
Beograda Makenzijska ulica br. 53, da svoja potraživanja kod
ovoga suda do 1. maja ove god., dostave ili se istoga dana u
9 sati prije podne kod ovoga suda prijave, inače će se zaostav-
ština moći rasprijeti bez obzira na njihova potraživanja.
Beograd, 4. marta 1918. 1037
Gradjanski sud c. I kr. beogradske okružne komande.

Sreten Jevtić okr. ekonom u pen-
ziji sa decom i ostalom porodicom, da-
vaće svojoj miloi i dobroj
Persidi-Beli
četrdesetodnevni pomen u nedjelju 10.
ov. mjes. u 10 1/2 sati prije podne na
Novom groblju. Parcela br. 17.
Beograd, marta 1918. 35564

Anka D. Naumović sa porodicom,
izvještava svoje rodnike i prijatelje, da
će svome dobrom i plemenitom suprugu
Dimitriju Naumoviću
kazandžiji
davati četrdesetodnevni pomen u uto-
rak 12. ovog mjeseca u 10 sati prije
podne u Sabornoj crkvi.
Stan: Kolarčeva br. 11.
Beograd, marta 1918. 35550

Našoj premiloi i predobroj majci
Mariji G. Miličević
davaćemo u Sabornoj crkvi četrdeseto-
dnevni pomen u utorak 12. ov. mjes.
u 10 1/2 sati prije podne.
Beograd, marta 1918.
Duboko ožalošćeni: sinovi: Dušan
i Milutin; kći Danica; zet Dušan Po-
pović; unuci: Gjura, Zlata i Ksenija.
35501

Sa bolom u duši, javljamo prijateljima,
poznancima i rodniciima, da je naš mili i
nikad neprežaljjeni: suprug, otac, deda, brat,
šurak, ujak i zet
Života Matković
ekonom iz Saraorca,
preminuo 1. marta ove god. u svojoj 49.
god. starosti, posle dugog i teškog bolovanja.
Saraorci, marta 1918.
Ožalošćeni: supruka Stanka, sinovi: Milorad, Sava,
Vlajko i Dušan, ćerke: Jelena, Darinka i Leposava,
snajce: Zvana i Lepa, unučići: Vukosava, Vlado,
Tanasije i Svetla, sestre: Stanojka i Milenija, zetovi:
Svetozar, Mitar, Milan i Miodrag, šurci Aleksandar i
ostala mnogobrojna familija. 85366

Supruga Katarina, djeca: Dragoljub,
Dobroslav, Olga i familija Dušana To-
dorovića, izvještavaju rodnike i prija-
telje, da je njihov dragi
Dušan Todorović
trgovac ovdašnji
preminuo 26. prošlog mjeseca, u svo-
joj pedeset-prvoj godini, a sahranjen 28.
istog mjes.
Veliku blagodarnost izjavljuju svoj
gospodi i gospodjama, koji su opijelu
prisustvovali, kao i ostalima, koji su
bilo pismeno ili usmeno svoje saučešće
izjavili.
Beograd, 8. marta 1918. 35570

„Hotel POST“
Makedonska ulica br. 3
preporučuje svoju dobru kuhnju,
svoje dobro piće — naročito
najbolje vino u Beogradu — crno i belo
Radnja je otvorena do 11 sati uveče.
— POSLUGA SOLIDNA. — CENE UMJERENE. —
Četvrtkom i nedjeljom jagnje na
ražnju i gibanica.
35569

BELGRADER
ORFEUM
ZIMSKO POZORISTE
(PRIJE BOULEVARD)
ULAZ SA STRANE ZHAJEVE ULICE.
Od 1.-15. marta 1918.
:: SJAJNI ::
PROGRAM
Predstave počinju u
:: veče u 8 sati. ::
MITZI ASZTALOS, madj.
subreta
FRED FOLKMANN
podražavatelj životinjskih glasova
ORETA GARCIA španska
igračica
SANDEVINA sa partnerom
akrobatske produkcije 1085
MALA ROSA sa svojim odabra-
nim repertozrom.
THEODOR WOLLER
PETRI i CARITTA, športske
produkcije

Prvo c. kr. povi. dunavsko parobrodarsko društvo.
Red plovidbe mjestnog parobroda
za prevoz putnika i robe
iz medju
ZEMUNA I BEOGRADA.
Vrijedi od 26. Siječnja 1918. do daljnjeg.

Table with 4 columns: I x, U, do podne, poslije podne. Rows for Zemuna and Beograda.

Vrijeme vožnje označeno je po srednje evropskom raču-
nanju, te znači najranije vrijeme polaska. Noćno vrijeme od 600
u veče do 522 u jutro označeno je potcrtanjem brojke časa.
Prevozne cijene izmedju Zemuna i Beograda i obratno:
Za civilne osobe: I. mjesto 80 filira, II. mjesto 60 filira.
Vojničke osobe plaćaju pol cijene na blagajni biljeta.
Za prtljag do 25 kg. plaća se 50 filira, do 50 kg. 70
filira. Za težl prtljag od 50 kg. plaća se za svakih datnjih 25 kg.
50 filira.
Tržna roba otprema se uz naplatu pristojba propisanih
za prtljag.
P. n. putnici imaju se za utovarivanje, istovarivanje i
čuvanje prtljaga i tržne robe sami brinuti.
Trgovačka roba otprema se u mjestnom prometu Zemun-
Beograd kao brzovoz uz naplatu tarifanih brzovoznih pristojba.
Mjestnu plovidbu izmedju Zemuna i Beograda
vršiti će: ponedjeljom i srijedom, četvrtkom i sub-
votom. Prvo c. kr. povi. dunavsko parobrodarsko dru-
štvo, a nedjeljom, utorkom i petkom Kr. ug. dio-
ničarsko društvo za brodarenje po rijekama i moru.
Zemun, mjeseca siječnja 1918.
Izvadak iz društvenog pravilnika.
U ovome redu plovidbe navedena vremena označuju
najraniji dolazak i odlazak parobroda.
Zakašnjenje ili izostanak pojedinih vožnja ne daje nika-
kovih prava na oštećenje prema upravi.
Za željezničke i parobrodarske veze ne jamči uprava.
Glavna agencija.